

Elfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - 12 korona
 Félévre - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - 3 korona
 Egyenlő számú ára - - 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
 esütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDÉK, 1908. ==
 április 5. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petőfi-utca 47. sz.,
 ahová a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők
 Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Fejlesszük, pártoljuk a hazai ipart.

Esemény számba menő, sok meg-szivlelni, okulni való tanulságokkal teli beszédet mondott gróf Teleki Árvéd orsz. képviselőnk a kolozsvári Tulipánvédő-egyesület női háziipari szakosztályának minapi alakuló gyűlésén, melyet nemcsak azért közlünk lapunk vezető helyén, mivel városunk büszkeségét, diszét a sokoldalú tevékeny munka mezején mutatja be, hanem mert egyúttal irányjelző arra nézve, hogyan lehet szüntelen csak szóban hangoztatott hazai iparunkat egy kis jóakarattal és komoly törekvéssel, csekély eszközökkel is, tetteleg fellendíteni. A nemes gróf beszéde és az abban foglalt utmutatás szolgáljon buzdításul mindazoknak, akik hivatva a hazai ipar fejlesztésében való közreműködésre, Hivatkozott beszéde következőleg hangzik:

Méltóságos elnöknő*!

Igen tisztelt hölgyeim és uraim! A midőn a tulipánvédő-egyesület elnöksége megbízásából van szerencsém idő-vözölni és háziipari szakosztály alakító vállalkozásukhoz a központi háziipari szakosztály elnökének, Gr. Batthyány Lajosnének legjobbkívánásait átadni, engedjék meg, hogy ezen nagy reményekre jogosító napon, a mikor a régi Erdély vezérvárosában is szoros szervezetté kívánunk egyesülni azok, akik a munka barátai, magam részéről is évről évre fokozódó sikert kívánjak leendő, sőt már ismert működésükhöz is. Mint a munka embere, magam is nagyrabecsülök minden törekvést, mely a munka becsét emeli azáltal, hogy a munkát eredményessé tenni segíti. Ipari fejlettségünk mindnyájunknak szembeötlő. Mióta a tulipánmozgalmat megteremtettük, jóindulatu barátaink és segítő társaink ép úgy, mint rosszindulatu gáncsolóink napról-napra nagyobb érdeklődést tanúsítanak a statisztika iránt. Barátaink nem győzik várni az ujonnanalapított gyárakról szóló kimutatásokat és megnyugtatójukra mondhatom hogy a koalíció rövid 2 évi uralma alatt több gyárunk alakult, mint a mennyi a letűnt kornak 3-4-szer olyan hosszú időszá-kában.

(* Ifj. Bárány Wesselényi Miklósné szül. Paget Ilona angol születésű, de hazafiás, magyar érzésű nő.)

De mondhatok a statisztikából az ellentétnek is kellemeset; évről-évre, hónapról-hónapra növekedik az Ausztriából importált cikkek millióinak értéke. A káröröm ujjongásával fogadták a tulipán egy évi fenállásakor kiadott statisztikai adatokat, melyekből az tűnt ki, hogy az osztrák import ezen egy év alatt mintegy 75 millió koronával növekedett. Még nagyobb kárörömet éreznek belső ellenségeink, a mikor a második év behozatali többletét még az említett összegnél is nagyobbak találják. Hát elég szegény, ha még mindig vannak olyan *gyász magyarok*, kik saját hazájuk hátránya felett örülni tudnak, csak azért, mert ellenfeleik vereségét vélik ama hátrányban felfedezni. — Szerencséséjére azonban az országnak, nem hátrány az, a mit a számok kimutatnak, hanem nagy közgazdasági előny, mert *magyar gyáraink* ezen 1 és 2 év alatt nemcsak *szaporodtak*, hanem a meglévők annyi munkával voltak elhalmozva, hogy üzemeiket folyton intenzívebbé kellett tenniük, sőt a legtöbb helyen ki is kellett helyiségeiket bővíteniük.

Az ipar terén pangás nem volt, sőt magyar iparosaink a keresletnek eleget soha nem tudnak tenni, ha tehát mégis nagyobb volt behozatalunk, az egyfelől az áruk egységárának drágulásában, másfelől szükségleteink, vásárló képességünk emelkedésében leli magyarázatát. — Szerencsés ország az, melynek vásárló képessége emelkedik! itt van a kezdete a háziipar fejlesztése szükségének. Később már az, mikor Franciaország legjelesebb gazdájának egyike, Méline, ki földmívelési miniszter, utóbb pedig miniszterelnök volt, az ő kitűnő könyvében, melyet közlünk is a szállóigévé vált „Vissza a faluba” címen magyarul is sokan olvastak, a Párisba özönlő vidéki ifjúságot visszatartani akarja.

Minálunk nem a hazai nagy iparte-leprek való tódulástól, hanem külföldre: Amerikába, Németországba, Romániába való kivándorlástól és a minden morális cél nélkül a fővárosba özönléstől és a szocializmus karjaiba dőléstől tarthatjuk vissza vidéki népünket az idejében helyes módon szervezett háziipari intézményekkel. Százféle módja van ennek is és nem szükséges, hogy az egyik virágzó háziipari ágra mindenki rávesse magát.

Ha halasi és esetneki csipkét fog kötni az egész ország, ha kalotaszegi varrottast fog készíteni minden erdélyi megye, akkor tultermelés áll be ezekben a cikkekben és a később jövők nemcsak maguknak fognak keserű csalódást szerezni, hanem ezen specialitásoknak régebbi gyakorlatát üzöket is bajba és romlásba juttatják.

De hiszen nincs is szükségünk ilyen különlegességek terén, majmolni másokat, hiszen még a legutóbbi időkig Ausztriából hoztuk be a friss szőlő, gyümölcs és dinnye, az élő és leölt baromfi szállítására való postai és vasuti kosarakat, a tojásszállító patentdobozokat, az utazó kosarakat és még ma sem tudunk jó szőlőt és gyümölcs-termést elég ilyen kosarat előállítani, holott üres ilyen csomagoló tárgyakból is kellene hogy kivitelünk legyen, mert az lehetetlen, hogy még ez a legegyszerűbb ipar is ki ne fizesse magát, a mikor a németnek és osztráknak, kinél föld és napszám drágább mint nálunk, annyira kifizeti magát, hogy még hozzánk is tudja vasuton szállítani.

Azok az urak, kik mint mindenben, az ilyen kicsinyesnek látszó dolgon is, legkényelmesebbnek tartják, vállat vonva tultenni magukat, elősegíthetnék ezen most megbeszélte iparágat azáltal, ha saját erejükön kosárfűzet termő telepeket állítanának be és azokról illő árban nagy mennyiségben adnák át közcélokra a vesszőt.

Mielőtt mindenki a műipart mozdítaná elő, a saját hatáskörében legalább valamit tegyen a közelében már kihalt állapotban levő *falusi háziiparágak* fellendítésére. Ilyen pl. a szövőipar.

Hiszzen igaz, hogy a mikor 16—18 krajeárért lehet siffont és kanavászt venni a boltban, keserves dolog a kenderrel és lennel annyit veszödni, de mikor a gyári appetura enyves keményítője a szövethől kiázik és mikor a kolozsvárvidéki jól megtermelt leányok és menyecskék sulykainak csapása alatt a rostává vált szövethen ökölnyi lyukak támadnak, akkor a legkényelemszeretőbb parasztnő is észreveszi, hogy ilyen rossz portékát még kis viskójának téli homályában sem tudna előállítani, a minőt a bécsi és csehországi pamutszövődék villamvilágítás mellett készítenek a magyarországi hiszékeny és dologkerülő nép kiszípolozására.

BOGDÁNY és TÁRSA
 UJVIDÉK,
 Vármegye-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dalnok-utca 12. Telefon (Interurbanban) 988.

BLUZZKÜLÖNLEGESSÉGEK

KRÓN KÁROLY FIA DIVATÁRUHÁZÁBAN UJVIDÉKEN.

A háziipar a szövészet terén nagyot hanyatlott, de hogy ennek nem szükséges így lennie, arról saját praxisomból is tudok már valamit elmondani.

Két éve magtermelés céljából hat holdat bevettem oroszországi eredeti pernai lenmaggal. Mikor a len már szép fejlődésben volt, beállított a szomszéd község egy lakósa azzal, hogy ő hoz erre a lenre, ha kell, 100 asszonyt is, a kik kinyüvik, magját leszedik és a lenkóró 1/3 részvevei ezen munkájukért megelégszenek.

Örömmel ragadtam meg ezt a mindkét félre előnyös ajánlatot. A 100 asszony úgy megszerette a munkát, hogy már tavaly 5-ször olyan nagy terület bevetésére kért fel, a mikor pedig ezzel a 30 holddal elkészültek, a mostani tavaszra már nem érték be azzal, hogy újabb terület bevetésére kérjenek, hanem az aláírások végtelen sorával ellátott kész szerződést nyújtottak be 40 hold lenvetés megművelésére.

A két lefolyt év tanúságaként azt vonták le, hogy minden munkájuk, a mindenkori napszám-árfolyam mellett számítva, kikerül abból a szöszből, melyet a kötélverőnek eladnak, míg az elsőrendű fészült len ingyenben marad nekik, a fonás és szövés pedig mindenestre olcsóbb mint a bármilyen rossz bolti szövet vétalára, így hát majdnem elpusztíthatatlan szövet birtokába olcsóbban jutnak, mintha a létező legrosszabbat megvennék, a mit megvarrni sem érdemes és e mellett egy fillér készpénzkiadásukba sem kerül.

Ez csak egy példája annak, hogy miképp lehet egyszerű módon is megalapítani háziipart, olyan vidéken, hol semmi iparpártoló intézmény nem létezik. Száz más példát tudnék felsorolni a sikeres háziiparfejlesztő berendezéseknek és hogy csak néhányat említek a tulipán jegyében létesítetteknek, megemlítem a szombathelyi, pozsonyi, kassai, zombori, segésvári háziipari tanfolyamokat és azt kívánom, hogy Kolozsvár most szervezkedő háziipari szakosztálya rövid idő alatt ezekéhez hasonló sikereket érjen el vállalkozásával, a minek máris zálogául szolgál a Londonban bizonyára feltűnést keltő Kolozsvárvidéki gyűjtemény.

Hogy ezen siker minden kétségen kívül be fog következni, annak biztosítéka az a nagy elv, melyet a „segíts magadon és Isten is megsegít” elvének ismerünk mindnyájan és a melyet az erdélyrészi mértékadó közönség olyan mértékben alkalmazott épen a londoni kiállítás alkalmából, hogy ez az ország többi részének is méltán követendő példát szolgálhat.

Alig néhány hét alatt huszezer koronát biztosított a Kolozsvárvidéki társadalom a háziipar tárgyainak bevásárlására, bebizonyítva ez által azt, hogy

nemcsak az államtól kell mindent várni, hanem önerőn elért eredmény az, a mi a legszebb jutalmát képezi az erős társadalomnak. *Ilyen nemes cél kell, hogy a társadalom erőit egyesítse, mielőtt a Haza javára működniük lehet* és ebben a tekintetben Kolozsvár és vidékének példája és a méltóságos elnök bárha minél több követőre találna.

Törvényhatósági közgyűlés,

Vár. törvényhatóságunk e hó 2-án Dr. Balla Aladár főispán elnöklete alatt rendes havi ülést tartott, melyen a biz. tagok szép számban jelentek meg, csak a szélső jobb oldalon maradt 1—2 pad üresen. A gyűlés lefolyása a biz. tagok élénk érdeklődése mellett, a tárgyak fontosságához méltóan mindvégig komoly, higgadt és nyugodt volt.

Elnöklő főispán bejelenti, hogy a tárgysorozat megállapítása után érkezett — a közkórházra vonatkozó min. rendelet utólag felvételével s a 15. helyen fog tárgyalatni.

Interpelláció.

Napirend előtt elnöklő főispán bejelenti, hogy Dr. Ilics interpellációt óhajtott tenni. Dr. Ilics Brankó, aki eminenter sűrű felszólalásokról, felelőzésekről ismeretes, ezúttal legalább azzal expialta a biz. tagoknak a hosszú és terjengős beszédeivel kemény próbára tett türelmeségét, hogy a biz. tagok nagyobb részben megértették, mit akar mondani. A III. mérnöki állásra kiírt pályázatot, az állás betöltését s a vele járó napi általányt — mivel az új szervezeti szabályrendelet még nincs jóváhagyva, szabályellenesnek, jogtalanannak tartja s kérdi a tanácsot, mivel indokolja ezen lépését s hajlandó-e ezen szabálytalanságot s a joggyakorlat elleni állapotokat hatályon kívül helyezni? — Szalay Lajos kir. tanácsos polgármester válaszában oda nyilatkozik, hogy a mérnöki hivatal átszervezése külön és jóváhagyott közgy. határozattal történt s e határozat már az általános szervezeti szabályrendelet előtt jogerőre emelkedett, tehát a tanács szabályszerűen irt ki pályázatot, a napi általányok pedig a még érvényben levő eddigi szabályrendelet értelmében vannak megállapítva. Midőn Dr. Ilics másodszor is felszólal és interpellációját újból indokolni törekedve, elmondja, hogy miért szabályellenes a III. mérnöki állás betöltése: először, másodszor és harmadszor. Dr. Szlezák általános derűtség közt közbeszól: „persze mert mást kellett volna kinevezni. — Elnöklő főispán kijelenti, hogy a polgármester pusztán liberálisusból adta meg a választ s bár a főispáni intézkedés ellen interpellációnak nincs helye, de ha interpelláló akarja, panaszszal ölhet a közig. bírósághoz. Egyébként netáni félreértések eloszlatása végett emlékeztet, hogy a mérnöki hivatal újjászerve-

vezésére vonatkozó 1907. májusi közgy. határozat múlt év őszén min. jóváhagyást nyert s ekkor nevezte ki a műszaki tanácsost és a főmérnököt, míg a III. mérnöki állásra nem volt megfelelő pályázó s azért iratott ki fél évi várakozás után újabb pályázat. A főispán felvilágosító szavai után a közgyűlés egyhangulag s megnyugvással tudomásul vette a választ — Dr. Ilics kivételével, aki a közig. bírósághoz felebbezést jelentett be.

Az állandó dunai közúti hid.

A nagyfontosságú tárgyak közül joggal első hely illeti meg az állandó dunai közúti hidat, melynek az összpolgárság által régesrégén hön óhajtott létesítése városunk haladásának, jövő fejlődésének legfőbb intézményeként az öröm és hála érzetével tölti el e város minden lakóját nemcsak gróf Teleki Arvéd és Dr. Balla Aladár kiváló vezérferfiaink iránt, de főleg Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter iránt, akinek a leiratában foglalt rendelkezései százezrekre rugó tőkék adományozását jelentik. A miniszter nemcsak megadta az előmunkálati engedélyt, hanem — ami ennél legfontosabb — a hid építési s fenntartási költségeire a vámszedési jogot Ujvidék városra ruhazza és ajándékozza s a révjogról a katonai kincstár ugyancsak a város javára lemond. A hadügyi kormányzat ezenkívül a part melletti őrházak, a tilalmi kerületre vonatkozó korábbi követelményeit is mitigálta s a város által óhajtott összesen enné, kedvezőbb feltételeket fogadta el. A min. leirat felolvasásakor felhangzott lelkes helyeslések és eljenzések megismétlődtek, midőn a tanács javaslatára közönséges halafelirat határozottat el, melyet a főispán és polgármester személyesen visz Kossuth miniszterhez. — A hadügyi kormányzat jóakarataért elismerés, köszönet fog a közös hadügyminiszterhez intézteni.

Az előmunkálatok általános terveinek beszerzésére a beruházási költségek visszatérítés mellett fedezendő 20,000 k szavaztatik, gyorsítás céljából a polgármester, műszaki tanácsos, főjegyzőből és Eudre Antal, Szlavovits István, Wummer Károly, Lovrekovics Ferenc, Balla Á. pád, Dr. Szlezák Lajos, Dietzgen Gábor, Kron Károly, Brunner Ede, Popadić Péter, Herger Ágoston, Dr. Adamovich István biz. tagokból álló *hírbizottság* választatik, azzal, hogy az előmunkák mielőbbi befejezése végett haladéktalanul kezdje meg működését.

Dr. Adamovich István nagy örömmel látja e nagy horderejű kérdésnek immár komoly megoldását s jelentőségének fejtegetését szükségtelemnek mondván, csak néhány számadatra hivatkozik, amelyek szerint a kocsiforgalom m. é. november hóban 5017, f. januárban 256, februárban 506 volt. — A tanács javaslata egyhangú lelkesedéssel határozattá emeltetett, Ernst József indítványával együtt, melynek értelmében úgy gróf Teleki Arvéd orsz.

Hatóságilag megengedélyezett

TELJES VÉGELÁDÁS!

Az üzlet felosztása miatt az összes ékszerek,

arany-, ezüst-, chinaezüst-árak és órák

30—40%-kal az áron alul eladatnak.

ÁRMÁNYGÉZA

ékszerész és órász

UJVIDÉK, F6-tér.

képviselőknak, mint Dr. Balla Aladár főispánunknak lankadatlan fáradozásukért és közreműködésükért jegyzőkönyvileg hálaköszönet szavaztatik.

Uj főgimnázium, internátus és kórház.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter leirata értelmében, mely a febr. havi közgy. határozattal szemben a mostani kir. kat. magyar főgimn. épület helyett cserében új főgimnázium és internátus céljaira a súlyos áldozatokkal járó modern épületnek megfelelően nagyobb kiterjedésű, szabad területül az egész kórházi telket kívánja s arról is értesít, hogy a tervezéssel műépítész bizatott meg már is, a közgyűlés a kívánt területet egészében megszavazta és a telek átíratása iránti határozat — elidegenítésről levén szó — az ápr. 22-i rendkívüli közgyűlésnek tartatik fen. — Az új kórház tervéi és költségvetése felülvizsgálás után jóváhagyatván, az építkezés haladéktalan fogamatba vétele határoztatik, egyszersmind köszönet szavaztatik a miniszternek, aki tekintettel a környékünkön uralkodó trachomára 35—40 szembeteg részére a belügymin. tárca terhére építendő szembeteg-osztályt engedélyez.

Polgármesteri jelentés.

A polgárm. jelentés azon része, hogy a es. és kir. közös hadügyminiszterium gróf Teleki Arvéd orsz. képviselőnk szives közbenjárása folytán, a hajóhidhoz vezető ut keramittal való burkolásának költségeit: 3502 k. 22 fill. megtérítette s hogy gróf Teleki Arvéd 1000 k. adományozott márc. 15-nek 60. évfordulója emlékére egy Ujvidéken létesítendő Kossuth Lajos szobor alapja javára, nagy eljenzéssel tudomásul szolgál. Ép. ügy helyeslőleg fogadtatott a polgármester azon jelentése, hogy Dr. Adamovich István orsz. képviselő kíséretében márc. 30-án a zágrábi hadtestparancsnoknál a hidsáncok területének átengedése tárgyában személyesen eljár s ott a legnagyobb előzékenységgel fogadtatván, a hadtest műszaki közege azonnal ki is küldetett Péterváradra, hogy a katonai műszaki igazgatóság útján az átadást előkészítő intézkedéseket megtegye s a kiküldendő vegyes bizottság elé terjesztendő munkálatokat elkészíttesse. — Ezzel kapcsolatban Teleki grófnak ugy szives eljárásért, mint nemeslelkű adományáért jegyzőkönyvileg hálás köszönet szavaztatik.

A DEMKE segélyezése.

Élénk figyelem, meleg érdeklődés kísérette Endre Antal, a DMKE ujvidéki fiókja buzgó elnökének felolvasott, terjedelmes kérvényét, mely a magasztos közművelődési feladatra való tekintettel, ugy a bizottság és tanács, mint a közgyűlés egyhangú, lelkes pártolására talált. Dr. Ilies is pártolja a tanács által 5 évre javasolt évi 500 kor. segélyt, mert közművelődésről van szó, de már most kívánja,

hogy ha szerb részről is jön hasonló kérvény, a város nekik is adjon. Elnöklő főispán erre a következő figyelemre méltó kijelentést tette:

T. Közgyűlés.

A törvényhatóság hivatása magaslátán áll akkor, midőn a DMKE-t segélyezi. Mert ez az egyesület *állandó és hatalmas szervezetével, az ország legjobb erőivel általános kulturmissziót teljesít állandóan és rendszeresen.*

Midőn a t. bizottsági tag úr a segélyt megszavazza ugyan, de már most kimondani kéri, hogy a mennyiben a szerbek részéről a jövőben hasonló segély iránti kérelem történnék, annak is ép oly mértékben hely adassék: meg vagyok győződve arról hogy ezzel az indítványával a t. biz. tag úr nem akar rést ütni városunk szerbjeivel való békés viszonyaink közé, hanem ugy értelmezi óhaját, amint hogy másképp nem is szabad értelmeznie, hogy *arra az esetre* kér hasonló jóindulatot a várostól, ha az ő részükről nem incidentaliter ad hoc alakult egyesület, hanem *hasonló tekintélyű, méretű és súlyú és főleg szintén ugyan olyan általános, mindnyájunkkal közös kultur-célert küzdő* egyesület folyamodnék segélyért.

Igy értelmezve szavait, meg lehet győződve, hogy a város *akkor is* hivatása magaslátán fog állani.

Noha nem mulaszthatom el per tangentem megjegyezni, hogy a szerb irodalmi és művelődési intézmények, — hogy tovább ne menjek, pl a „Szerb Matica“ oly fényes anyagi helyzetnek örülnek, hogy ahhoz képest a magyar kulturintézmények valósággal tengődnek.

Ezeket tartottam szükségesnek megjegyezni a bizotts. tag úr megnyugtására.

Egyébként indítványa, mint konkrét kérelem nélkül szükölködő, szavazás elé nem vihető.

Elnöklő főispánnak általános megnyugvást és helyeslést keltő szavai után, a közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el egyhangulag.

Munkásházak.

A munkásházak (*gazd.* munkások részére) létesítése a „Határőr“-ben már korábban részletesen ismertetett módozatok és feltételek mellett, elhatároztatik s a tanács megbizatik a kb. 250.000 k. kölcsön beszerzésével, az építési árlejtés kiírásával s a telek és törlesztési részletek megállapításával. Dr. Amon Pál indítványára az *ipari* munkások részére is munkásházak létesítése elvben elfogadtatik s e kérdés érdemleges tanulmányozásával a tanács bizatik meg.

Tisztviselőtelep.

A gazdasági bizottság és a tanács javaslata értelmében a tisztviselőtelep ügye is kedvező megoldást nyert, még pedig főispánunk és a polgármester részvétele mellett tartott előzetes értekezleten az érdekeltekkel *közösen* megállapított, ugy a város, mint a tisztviselők érdekeit szemmel tartó feltételek mellett. *Obermayer* örömmel pártolja a javas-

latot s a tisztviselők érdeke mellett szól. Dr. Ilies ellenzi, a város nagyszabású rendezéséig függőben tartani s e tárgynak a napirendről való levételét indítványozza. Beszédét csupa kuriózumkép is, szó szerint imitt közöljük:

„Tisztelt közgyűlés! Hozzászólók ehhez, hozzászólók, mért, azért, mert szem előtt tartom, hogy mi ilyenformán állami tisztviselőknak adunk telket, de hisz nehéz lesz felépíteni, *fölhordás és miegymás*, sokba kerülne nekik, hát mi adjunk nekik ingyen? Ki gondolkodik *rólunk*? Mi *rólunk*? A *A többiről*, a *másikról*, azok is szépen megvannak? — (Általános derűtlenség) (Közbekiáltás! „kik vannak meg? Nagy hahota). Hát üresen hagynak sok lakást. Kimennek lakni. Mert először legyen valaki polgár, azután meg a többi, kiket állam nem fizet. *Minden polgárnak* adjunk lakást (Magának is?) Mitesinál házzal, akinek van? Vegyék le napirendről indítványozom ezt a javaslatot. Városi tanács akar adni lakást, ami fő részéről adjon mindenkinek, mert *aki itt van, elszalad* (óriási hahota) 40% marad, mit csináljon város azokkal, akik másnál vannak? Adjunk nekik akár *főutcán*, akkor *akárhol*, de ne adjunk nekik csak maguknak, hanem azoknak is (Köz. Kinek?) Addig függőben kell hagyni, mert *adjunk valamennyi polgár részére, bárhol*, de ne adjunk egyszerűen vegyük le, mert *nem igazság*, ha valaki kér, adjunk. Addig függőben kell hagyni. *Az állam gondoskodjék* róluk ugyan olyan határozattal nem lehet megcsinálni, ha város rendezve lesz, ajánlom elfogadni (Mit?) Főispán: Ilies th. bizottsági tagur, *az egész város* polgárságának ohajtja tehát a telek megadását? (Nagy derűtlenség) Ilies: Nem, de vegyék le napirendről közgyűlésen 22. áprilisban ne tárgyalják.“

Virág István előtte szóló szavainak tartatatlanságát bizonyítva, a „*summum jus summa injuria*“ elvénel fogva, utal más városok példájára s a tisztviselőtelep ügyét melegen pártolja. Ezután főispán felteszi a kérdést s Ilies indítványával szemben 3 szavazat ellenében a tanács javaslatát 39 szavazattal elfogadottnak mondja ki határozatilag.

Ártézi fürdő, közraktár, vasúti hozzájárulás.

Az építési bizottság az ártézi fürdő építési terveit jóknak mondja ki s a miniszter rendelkezéseivel megegyezőknak, miért is az *építés azonnal* megkezdendő. Braun és Policzer cégnek a Duna partján közraktár létesítése iránti ajánlatát a tanács elfogadhatónak nem találja s miután Dr. *Japaviczka* György a közraktár célját és feladatát ismerteti, *Ernst* indítványára a Lloyd véleménye ki fog kéretni s a tanács feltételei a vállalkozókkal közöltetni.

A Pancsova-titeli és Nagybeeskerek-titeli h. vasutak részvényjegyzést és hidköltség-hozzájárulást kívánnak. A közgyűlés kimondja, hogy részvényjegyzéssel nem, csak hozzájárulással vesz részt, azonban a kidköltség most még időelőtti.

Elhalasztott és apróbb ügyek.

A sertéshizlalókhöz vezető vasúti vágány területének elidegenítése, valamint a klisza,

Különlegességek Tavaszi Ujdonságokban

KELMÉK	SELYMEK	ZEFIREK, BATISZTOK	Bluzok,
Kosztümökre,	Ruhákra,	Ruhákra,	Juponok,
Kimenő- és Háziruhákra,	Bluzokra;	Bluzokra,	Női fehérnemű,
Bluzokra.	Dísznek.	Pongyolákra.	Teljes menyasszonyi kelengyék

legnagyobb választékban, LÖWY MÁTYÁS és TÁRSA cég, új divatruházában, „az *Őrangyalhoz*“,

UJVIDÉKEN, Fő-tér, „Erzsébet“ szálloda épület.

megállóhelyhez szükséges terület átengedése az ápr. 22. rendkívüli közgyűlésre halasztatott.

Török Lőrinc és Paczik István rendőröknek a szabályszerű nyugdíj megadatik, **Resch Miklós** tanonciskolai tanítónak fizetéses lakbér illetménye a többi tanítókéval egyenlő arányban emeltetett és vár. alkalmazottak szabadságot és fizetési előleget kapnak.

A közgyűlés tárgyalásai és határozatai kézzelfoghatólag bizonyítják, hogy az *alkotások* terére léptünk s már rövid időn belül nagyszabású alkotások és intézmények fogják hirdetni a városnak megindult rohamos fejlődését.

A „Határőr” krónikása.

A professzionista felebbezők.

Amint a csillagászok időnkint hatalmas égboltozatunkon egy-egy új csillagot fedeznek fel, úgy itt Ujvidéken a lélekbuvaroknak is egy *ujabb speciést* sikerült felfedezni: a *felebbezési dűhben* szenvedőket. Nem nagy a baj, még kevésbé komoly, csak épinséggel egy kicsit *tragikomikus*. Kénytelen vagyok városunk ezen új jelenségének természetrajzával, annak feltezéséről, eredetéről, cselekményeinek titkos rugóiról beszámolni — úgy amint azt Nyoro detektív segítségével megállapítanom sikerült.

A miniszteriumokban fedezték fel először ezt a mi speciésünket. Feltűnt ugyanis, hogy az utolsó félévben *több* felebbezés érkezett Ujvidék városától, mint a többi várostól együttvéve. Kezdve a vízvezetési ügytől az utcseprők alkalmazását kimondó határozatáig. Csak az a kár (ez az általános felfogás), hogy nem az utcseprőknek adatnak ki ezek a felebbezések hivatalos elintézés céljából. Sokan kuttatták már az okát ennek a felebbezési dűhnek, de mindenki csak *egyetlen* egy dologban tudja magyarázatát adni. Az értelmi szerző, no meg a tényleges szerző is, jogászi pályafutásában arra a meggyőződésre jutott, hogy ha van specialista az orvosi szakban, miért ne kultiválnának *speciális jogászi* szakokat is. Ezen a téren is vannak már speciálisták. Vannak kriminálisták, vannak kiváló házasságvédők, telekkönyvisták — de a *közigazgatás* tere: az még szűzen, kihasználatlanul áll. Hát a mi speciésünk erre a terrenumra vetették magukat. Annál inkább, mivel az egyik, a felebbezések értelmi szerzője, a közigazgatás tudományának forrásánál levén, itt alkalmat van magát kiképezni és feledni azt a nagypontosságú napot, mely eldöntötte ügyvédi karrierjének sorsát; midőn ugyanis az ügyvédi vizsgáján azt kérdezte tőle cenzora: „mondja meg csak nekem jelölt ur, van Ujvidéken a kir. járásbírószágon kívül kir. törvényszék is”? A jelölt igenlő válaszára tovább kérdezi a professzor: „hát a telekkönyv hol van Ujvidéken? mire a jelölt azt az örökké emlékezetes választ adta: a „Rezerve-Commandóban.”

A másik, a tényleges és névszerinti felebbező-mester pedig amaz emlékezetes közgyűlés óta gyakorolja magát a szóbeli, de főleg írásbeli felebbezések gyártásában, ahol a tvh. bizottság oly kegyetlen volt őt azzal a javaslatával elutasítani, hogy a közgyűlésen a beszédek olvasni is lehessen. Hogy is tehetett ilyet a közgyűlés! Hát hogy is mondhatja most el precízen mindazokat, amiket társa állásánál fogva a közgyűlésen el nem mondhat, de egy speiz cédulára írva, elmondás céljából beadott a felebbező-mesternek — ha azt el és felolvasni nem szabad? — Hát ha ezt nem engedték meg nekik — most már derüre-

borura mindent mefelebbeznek, még azt is, hogy miért nem veszik már komolyan felebbezésüket. . . .

* * *

Neki nem szabad tenniszszennie.

Ujvidéken ujjában nagy és élénk mozgalom indult meg egy alakítandó Tennisz-Club szervezése iránt. Buzgó és ambiciózus ifjak vették kezükbe a dolgot és remélhető, hogy törekvésüket siker is fogja koronázni. Természetesen egy *társadalmi* szerv lesz, melynek más dologhoz abszolúte semmi köze. Mégis jellemző és az ujvidéki viszonyokat kitűnően karakterizáló dolgot hallottunk, melyben a nóta egy, a kriminológia terén eddig is hervadhatlan babérokat szerző ifju tudósról szól. Az ifjak Tennisz-Club szervező kortesutjukban elérkeztek imént említett ifju tudósunkhoz és miután hódoló tiszteletük jeléül az ifju tudós előtt először a földre, majd pedig az égre néztek, remegő hangon adták elő alázatos kérelmüket: Te, nagyobb Beccaria-nál, elmésebb Liszt-nél, tudósabb Ferrynél, hatalmasabb Garofalónál és nagyobb Lombrosónál, Te, kinek láttára remegnek az élők és áhitattal gondolnak a Nagyra, az Elérhetetlenre, hallgas meg a könyörgésünket: kegyelmezz és részesítsd a Te támogatásodban a megalakítandó ujvidéki Tennisz Clubot!

Hallgatva néz a tudós. A messzeségben révedező tekintete mintha egy egész más világot árulna el. Hallgatt a tudós és miközben zsebkezdője után nyúl, hogy orrát megtörölje, csöndesen és a tudósokat megillető nyugodtsággal kezd szavaiba, melyek mindig élők és halottak felett itélkeznek.

Megszólal és hangja emigy süvit bele a nappalba:

— Kéjem szívesen, nekem nem szabad tenniszszennie, mert kéjem, én alkotmánypárti vagyok. Nekem előbb meg kell kéjdeni H. G.-drt, é-z asz elnöktől, hogy szabad-e az ivet aláírni ész nem véték-e a pájtfejelem előtt?

HIREK.

Személyi hir. Dr. Balla Aladár főispán e hó 4-én a reg. gyorsvonattal hivatalos ügyekben három napra Budapestre utazott.

Az ujvidéki függetlenségi és 48-as kör f. hó 3-án este 6 órakor tartotta első választmányi ülését Juhász Jenő elnöklete alatt. Felolvasásra kerültek *Knssuth Ferencnek* és gróf *Teleki Arvéd* sürgönyválaszai az alakuló ülésen küldött üdvözlőre. *Kossuth Ferenc* válasza a következő: „Az ujvidéki függetlenségi kör meleghangú távirati üdvözlését és bizalomnyilvánítását *melegen* köszönöm és szívből *viszonzom*. *Kossuth*.” Gróf *Teleki Arvéd*: „Diszelnökké választásomért őszinte köszönetemet és tettekkel támogatott azon biztosításomat, hogy most már *egy* táborban egyesült városuk érdekeit nem szűnöm a távból *szívemen* hordani. *Teleki*” — A kör helyisége ügyében az ülés még nem határozott véglegesen, mivel a tagok számát nem tudja pontosan. Felkéri tehát mindazokat, akiknél gyűjtő iv van, küldjék azt be az egyesület vezetőségéhez f. hó 10-éig, amikor a „Fehér Ökör” vendéglőben ujjolagos ülés lesz.

Az ujvidéki gyermeknap a nagy esőzések és rossz időjárás miatt e hó 2. és 3-ról vasárnap és hétfőre, ápr. 5. és 6-ára halasztatott, mely alkalommal Kuborezy cukrászdája előtt, Piukovich Ferencné urnó elnöklete alatt történik a gyűjtés.

Az idel sorozás eredménye. A f. március 29. 30. és 31-én megtartott sorozáson mindhárom korosztályban 496 védköteles volt felhiva. Végleges beosztással a hadsereghez 1, ajánlás és beosztás fentartásával 104 s mint kevésbé alkalmas a póttartalékba 17 egyén soroztatott be. 157 visszahelyeztetett, 86 fegyverképtelen, 2 törlendő, 5 idegen helyen nyert illetőséget, 5 trachomás utóállítandó, 5 katonai kórházba szállítandó; távol maradt a 3 korosztályból 96 és teljesen ismeretlen 12.

Az iparosok továbbképző tanfolyama március végével teljesen befejeződött. — A kormány rendkívüli áldozatkészségével felállított ezen kurzus a hallgatók *számát* tekintve, bizony nem sikerült fényesen. Annál szembe-tünőbb azonban az elért tanulási *eredmény*. Mindazok, akik az előadásokat végig hallgatták, avval a jóleső érzéssel hagyták el az előadó termeket, hogy a télen át becsületes munkával és szorgalommal saját boldogulásuknak alapját vetették meg. — Egyes, különösen kiváló hallgatóknak jutalmazására is gondolt a városunk és ezeknek a jutalmaknak a kiosztása, a bizonyítványok szétosztása és a tanfolyam ünnepélyes berekesztése vasárnap, f. hó 5-én, az áll. felső keresk. iskolai épület I. emelet 15. számú termében fog megtörténni, amely alkalommal minden érdeklődőt szívesen lát a tanfolyam vezetősége. Kívánatos volna, hogy a folyó év őszén újra rendezendő tanfolyam minden irányban, tehát különösen a hallgatók száma tekintetében is olyan eredményes legyen, mint a minő a most befejeződő kurzus a tanulmányi eredmény tekintetében.

Felülvizetési kimutatás az ág. hitv. evang. „Tabitha” nőegylet családi estélye alkalmával: Dr. Balla Aladár, Dr. Belohorszky János 10—10 k., Profuma Béla, Harsányi Elemér, Szalay Lajos, Orbán I., Dr. Várnay Ernő 5—5 k., Dr. Kleiszner, Dietzgen Gábor, Dussing János, Johnson Altréd, Zdelár Eleonora 4—4 k., Dr. Wagner Vilmos, Fizély Julia, Totovics Karola 3—3 k., Reich Mátyás, Paquor József, Dr. Saly, Liebmann és Totovics, Bauer Ferenc, Ziegler Oszkár, Hoffmann Lambert, Mandl Anna, Hesz Zsuzsánna, Burmann Sándor, Schanner Anna, Nélích Teréz, Mirilov testvérek, Elizek Fanni Witz Ferenc, Reich Jakab, Dussing Erzsébet, Banheyer Erzsébet, Dietzgen Imre, Derner Lipót, Winkle Istvánné, Hetesheimer Frigyesné. Dr. Jahn Róbertné, Jausz Hermína, Nemessányi Adél, Dr. Krno Milosné, Molnár Hugóné, Szklenkay Pálné 2—2 k., Fischer Konrad 1-40 k., Jausz Rezső, Haasz Fülöp, Bischof József, Hanke Krisztina, Kasparev György, Klein Róza, Kirchner Katalin, Krijakijevics Karola, Hornyansky Hermína,

Szoptató anyák

gyönyörködve látják, micsoda erőt és életörömet kölcsönöz nekik a

A SCOTT-féle Emulsió.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

Amellett hogy izletos, elősegíti az étvágyat és az emésztést, továbbá **erősítőleg hat az egész szervezetre** és az egész szervezetre. De e mellett igen jótékony hatással van a szoptós gyermekre is, rózsás színt ad neki, erősíti, tehát kettős a szerető szülők öröme.

Egy eredeti füveg ára 2 K.

50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Schneider Berta, Haasz Mária, Stolcz Adél 1—1 k., Jausz Fülöp, Szugyi János 80—80 f. E nemeskeblű adományokért ez uton mond hálás köszönetet az egyl. elnökség.

Áthelyezés. *Mifka* Károly zsablyai j. jegyző az *ujvidéki* törvényszékhez, *Neumer* Aladár zsabdkai j. jegyző pedig a zsablyai járásbíróshoz helyeztetett át.

Eljegyzés. Paneth Arthur eszéki kereskedő eljegyezte Ofner Katica kisasszonyt, ifj. Ofner Mihály helybeli kereskedő leányát.

Az ujvidéki rendőrbjelentési hivatal f. március havi ügyforgalma a következő volt: ujvidéki lakosok új felvétele 468, lakváltásuk 681; cselédek új felvétele 63, helyváltásuk 742; idegen magán háznál 84, vendéglőkben 950. A kir. ügyészség által letartóztatva 40, elbocsátva 22. Házasság kötött 8, újszülöttek 94, elhaltak 74. — Mint központi kézbesítő hivatalhoz beérkezett kikézésre összesen 1470, ezek közül sikerrel kikézesített 1442 darab. Értesítések adtak 2190 esetben, még pedig eredménnyel 1904. — Külföldi utlevél kiadatott 107, igazolási jegy 3, cselédkönyv 17. Megfigyelő lap összesen meg lett fektetve: 691.

Enrico Massini olasz operataársasága Pancsován közkívánatra visszamaradván, e hó 4-ére jelzett előadásait 6. és 7-én tartja Mayer vígadótermében.

Az ujvidéki áll. polg. leányiskola igazgatósága ezennel tudatja, hogy a folyó tanévi iskolai tanulmányi kirándulás — a sorban az ötödik — Magyarország Királyhágón tuli részeibe fog rendeztetni. Az utazó társaság II. oszt. gyors- és személyvonatokkal utazva, utba fogja ejteni és megtekinteni a következő helyeket: Szeged, Nagyvárad (itt északázás), Kolozsvár (északázás), Segesvár — itt kirándulás a nagy honvédsirhoz, Brassó — itt lesz hosszabb megállapodás, mert innen rándulnak át az utazók Sinajába, Kovásznára, Tusnádra, a Gyimesi szoroshoz; visszamenet Brassóból mennek Nagy-Szebenbe, onnan az Olt hidjához, a Verestorony-szorosba. — Nagy-Szebenből tovább Alvinc és Piski mellett Dévára, Vajda Hunyadra, majd Aradra — itt felkeressük a gyászemlékü vesztőhelyet. Aradról pedig egyenesen Ujvidékre érkezünk vissza. Ugy lehet azonban, hogy az itt jelzett utirány esetleg megfordított sorrendben tartatik be, ami a májusi menetrendtől fog függni. — Az utazás valószínűleg 10 napot fog igénybe venni, ez esetben pedig a költségvetés a következő: Vasuti féljegy Ujvidéktől Brassóig II. oszt. 16. zóna, gyorsvonat 10 k., Brassó—Kovázna—Gyimes és vissza 9 k., Brassó—Sinaja és vissza 2 k., Brassó—Ujvidék gyorsvonat 10 k., Nagy—Szeben—Olthid és vissza 1 k., Piski—Vajda—Hunyad és vissza 1 k., az utazási jegy ára 33 kor. Ellátás (elszállásolás, reggeli, ebéd, vacsora) 9 napra (első napra az ellátást magunkkal visszük) naponként a 5 kor. — 45 kor., podgyászvitel és borralvaló az egész uton személyenként 5 kor., előleges és utólagos levelezési költségek, sürgönyváltásokra személyenként 1 kor. (beiratási díj) így tehát a 10 napi utazás összköltsége 84 kor.-át tesz ki. Jelentkezéseket az iskola igazgatója *csak husvétig* fogad el, mert az előkészítés munkáját meg kell kezdeni s a jelentkezők számától függ, valjon a kirándulás egyáltalán kivihető lesz-e vagy sem. A társaságnak legalább 20 tagból kell állania, máskülönben nem kaphat az utazáshoz külön kocsit és két vezetőt, egy vezető pedig nem győzi a felelősségterhes munkát.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál március 27. — apr. 3-ig bejelentett

születések 18, még pedig 8 fiu, 10 leány; meghalt: 23.

Simfonikus hangverseny. A pétervárad 70. cs. és kir. gy. e. Joczics k. a. közreműködésével Čermak József karnagy személyes vezetésével a Mayer szálló vígadójában ma vasárnap d. u. 5 órakor simfonikus Grieg-hangversenyt rendez.

Tűz. E hó 3-án r. 8 óra után a kamenici utca 32. sz. házának udvarán — valószínűleg játszó gyerekektől gyújtva — kigyuladt a szalmával és náddal teli fészker. A szomszédok csakhamar észrevették s eloltották, úgy hogy a teljes készütséggel kivonult tűzoltóknak nem is akadt dolguk.

Egy export malom üzembeszűntetése. Megyénk egyik legnagyobb iparvállata, a *zombori* exportmalom rt. a lisztüzlet válsága következtében üzemet beszüntette s egyidejűleg a személyzet legnagyobb részét elbocsátotta.

Halálozás. Adán március 30-án *Rosenbaum* Adolfné hosszú és kínos szenvedés után meghalt. A jótékonyágáról és nemeslelkűségéről széles körökben ismert urnót nagyszámu család gyászolja, közte *Rosenbaum* Simon és *Stern* Mór, (a helybeli *Berger—Rosenbaum—Stern* szesz- és likörgyárosok beltágjai), kik az elhunytban édes anyjukat, illetve anyósukat siratják.

Ninos munka Amerikában. Newyorkból jelentik, hogy a munkások dologtalansága óriási méretű s nemcsak Newyorkban, de a vidéken is rendkívül nagy azoknak a munkásoknak száma, akik nem tudnak foglalkozást kapni. Ez idő szerint Newyorkban és környékén 400.000 dologtalans keresetnélküli munkás van!

A fogak és száj tisztántartása, ápolása nem pusztán a jóízletnek, vagy kozmetikai okoknak a követelménye, hanem egészségünk fenntartására irányuló kötelességünk. A fogak és a száj ápolására szolgáló szereknek két fontos tulajdonsággal kell bírniok: először, hogy alkalmasak legyenek a fogak és a száj tökéletes megtisztítására, másodsor, hogy a szájjüreg fertőtlenítése által a szájjüregben át a belső szervezetbe törekvő baktériumoknak káros hatását megsemmisítsék. E két tulajdonságot tökéletesen egyedül csak a Brázay-féle Kalogén sósborszesz fogkrém egyesíti magában.

Bács Bodrog Vármegyei Házilpari kiállítás. A május hó 10-én Zomborban megnyíló háziipari kiállításra a felhívások szótmentek s a titkársághoz a bejelentések határideje április hó 10-ike. Akik esetleg felhívást nem kaptak s a kiállításon résztvenni óhajtanának, forduljanak a titkárhoz (Krump Vilmos, felső kereskedelmi iskolai tanár Zombor), aki minden, a kiállítást érdeklő ügyben szívesen szolgál felvilágosítással.

El akar hadi tengerész lenni? A honvédelemügyi minisztertől a napokban érkezett le a pályázat a *fiumei* hadi tengerészeti akadémiába való felvételre. Az érdeklődők közelebbi felvilágosítást nyerhetnek Forster Géza katonauági tanácsnoknál.

Nagyobb változások a májusi menetrendben. A májusi menetrend ismét nagy változásokat hoz a vasutak menetrendjében. Ujtás egy-egy gyorsvonat a budapest—fiumei relációban. Változott az összes *gyorsvonatok* menetrendje és pedig olykép, hogy a menetidő mindenütt hosszabb lett. A kisebb állomásokon nem áll meg annyiszor a gyorsvonat, mint eddig és mégis hosszabb idő alatt futja be a végállomások közötti távolságot

Urános a csillagrendszerben és Urános a nagymosásban. Vakítóan fénylik a sötét világűrben az Uranos csillagzat — de vakító

fehérségben ragyog az a fehérmű is, melyet a szabadalmazott Urános pasztilla kékitőszerezrel felelesztett vízben mosnak. Egy 4 filléres pasztilla elég az egész nagymosáshoz használt víznek megkékítéséhez. Könnyelmű az, aki ezek után még kékitőket vásárol. Az Urános pasztilla páratlan hatását csak tetézi az, hogy a fehérműnek nem árt és csikot, vagy foltot nem csinál, leljesen savmentes. Kapható minden drogériában, jobb fűszerüzletekben. Egy mintadobozt (tiz darab pasztillát) 40 fillérért küld Hochsinger testvérek vegyészeti gyára, Budapest.

A **szabakkal főgimnázium** államosítását indítványozta Szabadka város tanácsa a legutóbbi törvényhatósági közgyűlésnek. A többség azonban amellet döntött, hogy valamelyik tanítórendre bizassék a főgimnázium s egyhangu határozat alapján négytagu bizottság küldetett ki azon célból, hogy az ország valamely tanítórendjével tárgyaljanak.

A bérmlás rendje. Dr. *Városvy* Gyula kalocsai érsek tavaszi bérmlautját május hó 9-én kezdi meg, mely alkalommal a következő községekben osztja ki a bérmlás szentségét: Május hó 9. Géderlak, 10. Dunaszentbenedek, 11. Uszód, 12. Foktó, 13. Bática, 14. Miske, 15. Homokmégy, 16. Öregcsertő, 17. Szakmár, 18. Fajsz, 19. Bogyiszló, 20. Dusnok, 21. Nemesnádudvar, 22. Sükösd, 23. Érsekcsanád 24. Bajszentistván, 28. Szabadka, 29. Bajmok, 30. Bácsszentiván, 31. Szond. Junius hó 1. Doroszló, 2. Militics, 3. Gombos, 4. Bácsordas, 5. Hodság, 9. Dunapataj, 10. Akasztó, 11. Csengőd, 12. Kiskörös, 13. Prónayfalva, 14. Soltvadkert, 15. Kecel, 16. Császártöltés, 17. Hajós. 28. *Futak*, hol *templomszentelés* is lesz 30. Ottómajor.

Foulard - és Hennenberg-selyem, 75 kr. tól; feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával.
Nyers Bast - Selyem
 Ohiné -
 Skót -
 Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. **Henneberg** in Zürich.

Fráter-estély.

Talán nem vagyok az egyedüli, aki sajnós, eddig nem hallhatta Fráter Lórándnak világszerte híres művészetét, de életem körülményei, sok mással egyetemben, olyanok, hogy nem lehetett alkalom erre. Lázás kíváncsisággal lestem tehát április elsejének estéjét, hogy beteljek az ókori avidosok, hajdani regőcök kiváló utódjának művészetével.

Érdeklődésemben osztozott velem együtt városunk számos tagja; az intelligenciát, főispánunkkal az élén, láttuk ott ez estélyen, de a környékről is számosan jelentek meg, betelni gyönyörűséggel, betelni élvezettel. Szinültig megtelt a Mayer szálló nagy terme. És ime már azt gondoljuk, hogy Fráter Lóránd terem előttünk, de nem, Stefanides Károly, a boroszlói operaház karnagya törtet a zongorához és mesteri kompozíciókat mutat be kiváló ügyességgel. Kis türelmetlenségünket nagyon is le tudta küzdeni. Ritkán hallottunk ilyen exakt tudásu, bravuros technikájú bemutatást.

És jött azután a daliás huszárcapitány. Mesés könnyedséggel ugrott a pódiumra, modulatain most is láthatjuk a forró temperamentumu, ügyes katonát. Előad egy borongó nótát, Kacsóh Pongrácz szerzeményét: „Késő ősz van“. Érvényesül benne a fülbemészó melódia, amelyet hivatottan interpretál művészként kiváló tenorbaritonja. Követik ezt a „Fogytán a rim“ és „Rácsokoltam egy hervadó virágra“ című kiténő szerzemények, hatás-

sal, érzéssel előadva. Nem marad el a tetszésnyilvánítás és közönségünk hálással fogadja a mestert.

De lelkesedése folyton nő. A következő szerzemények, amelyek bemutatásra kerültek, még nagyobb hatást voltak hivatva előidézni. Itt már egyet — mást ismételnie is kellett Fráter Lórándnak. Hallottuk a „Koporsóma, ha meghalok“ „Akit én szeretek“ Miért nem száll le“ „Egy kézzorítás“ című alkotásokat, ezeket a pár force magyar darabokat. Hogy azután Stefanides művész szintén elősegítse a magyar dal diadalát ez este, amely a magyar dal ünneplése volt, magyar ábrándot adott elő, oly művészettel, a minuciozításoknak oly finom keresztülvitelével, hogy darabját a közönség élénk tetszésnyilvánítása mellett meg kellett ismételnie.

De még eddig Fráter csak a zongora kísérete mellett adta elő énekszámait, ezután kedvenc pajtásával, a hegedűvel lépett a pódiumra. Igen természetes, hogy a közönség, mikor ezt látta, tetszésnyilvánításában tombolt. Ami a régiéknél a koboz, az Fráternél a hegedű. Énekel érzéssel és kíséri saját énekeit a hegedűn Nem a modulációkban, nem a figurák érvényesítésében keresi és találja meg a hatását, hanem megtalálja a hegedűjátéknak olyan módjában, amely az individuumot és a subjektumot a maga mivoltában juttatja érvényre. A kedves: „Azt kérdeztem“ című dal után, a borongó „Tele van a város akácfavirággal“ énekelte igaz művészettel és ezután még a kedves „Ott ahol a Maros vize“ című dalt pointírozva, a megfelelő árnyalatokkal, érzéletes módon énekelte. E két utóbbinak hatása annál közvetlenebb volt, mert hiszen itt láttuk előtünk a dalköltőt, aki saját kiváló szerzeményeit mutatta be. A közönség tapsolt, lelkesedett és nem távozott addig, míg Fráter saját alkotását, a híres „Száz szál gyertyát“ nem énekelte hegedűkísérete mellett. A tipikus magyar nótát, amelyben a magyar betyárnak duhaj kedve, mulatni vágyódása és forró tüze szenvedélyével együtt élénk kifejezésre jutnak, hivatottabb egyén, mint a szerzője nem adhatta elő. Beleoltotta ebbe kedvét, erejét, életet öntött a hegedűbe, életet a hangba. És jól esett látnunk, hogy a magyar dal milyen gyújtó hatása.

Sajnos, ezzel vége volt a feledhetetlen dalestélynek. Kár, hogy a hata' mas dalköltő, ének- és hegedűművész nem énekelte alkotásainak gazdag tárházából még egy-két kedvrehangoló dalt, de meg kellett elégednünk ezzel is, hálásak vagyunk Herger Ágoston urnak, aki a rendezés fáradságos munkáját vállalta és akinek sikerült, ha áldozatok árán is, városunknak öt megnyerni. Hálások vagyunk azért is mert egy igazi magyar dalestélyt élveztünk végig a maga hamisítatlan valójában.

Dr. P. S.

Nyilt-tér.

Gyermekem, igazán szemrehányást kell önnek tenem!

Hiszen egy művésznek kimélnie és ápolnia kell a hangját, mert egyetlenegy, komoly meghülés veszedelmes lehet hangjára és egész pályafutására. Fay valódi szodeni ásvány-pasztilája pedig oly kényelmes szer a torok, a gége és az egész légzőszervezet ápolására, hogy önnek igazán azonnal használnia kell-ne. Ha egyszer hozzáfogott a használathoz, akkor nem is hagyja többé abba Fay valódi szodeni ének vételét és csak használni kezd belőle. Egy skatulya ára 1 K. 25 fillér és minden gyógyszerárban, drogeriában, és ásványvízkereskedésben kapható, de ne szedesse rá magát semmiféle utánzattal.

Főraktár k Budapest: Egger Leó dr. és Egger J., VI., Váci-körút 17. Kochmeister Frigyes utóda V., Hold-utca 8., Thalimayer és Seitz, V., Zrínyi-utca 3., Török József, VI., Király-utca 12.

KALOGÉN

BRAZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

Felelős szerkesztő: Luszti Nándor dr.
Szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Hirdetések.

Raktárnoki állást

keresek. 8 évig voltam egy nagyobb malomban és 15 hónapig egy cukorárugyárban alkalmazva. Szíves megkeresésért esedezik: *Werner Mátyas* uszpenszka-utca 8.

Hajós Vilma

butortzletéből fennmaradt butorok **Petőfi-utca 16 sz.** alatt bármely áron eladatnak.

Ugyanott lakás és üzlethelyiség május 1 étől kiadó.

Az érdeklődők bővebb felvilágosítást az üzletben kapnak. 1-3.

Pályázati hirdetmény!

Az ujvideki ipatestület egy jegyzői állásra pályázatot hirdet.

A jegyző megválasztása egy évi próba-időre szól, melynek elteltével az előjáróság a véglegesítés tárgyában külön határoz. A jegyző fizetése egy évre 1600 korona. Megköveteltetik a jegyzőtől, hogy a magyar nyelvet szóban és írásban, a német és szerb nyelvet szóban bírja és megfelelő irodai gyakorlat felett rendelkezék.

Pályázók ajánlataikat erkölcsi bizonyítvány s egyéb okmányaikkal felszerelve legkésőbb f. évi április 12 én déli 12 óráig az elnöknél nyújtásuk be, később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. A megválasztott jegyző, állását az erről szóló értesítés vétele után nyomban elfoglalni tartozik.

Ujvidék, 1908 április 3.

Witz Ferenc,
ipartestületi elnök.

791/1908. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szablyai kir. járásbíróságnak 1908. évi V. 86/1. számú végzése következtében Dr. Kormányos Benő szegedi ügyvéd által képviselt *Sugar Sándor* javára *Pilitárszki Voin és Draga* ellen 362 korona 50 fillér s járuléka erejéig 1908. évi január hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 4283 koronára becsült következő ingóságok, ugymint rőfösárúk stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szablyai kir. járásbíróság 1908. évi V. 86/2. számú végzése folytán 362 k. 50 f. tökékövetelés, ennek 1907. évi október hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 81 korona 14 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig az árverés alperesek üzletében *Csuragon* leendő megtartására 1908. évi április hó 8-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elővezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra ki-

elégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsablyán, 1908. március hó 23-án.

Szagmeister,
kir. bír. végrehajtó.

8949. szám.

Kig. 1908.

Árlejtési hirdetmény.

A Limánon és selyemgyár mellett Ujvidék szab. kir. város részére építendő és összesen 8000 korona költséggel előirányzott gépházak építési munkálataira az állami és törvényhatósági építkezésekre érvényes általános és részletes vállalati feltételek mellett pályázatot hirdetek és felhívom vállalkozni kívánókat, hogy zárt ajánlataikat legkésőbb 1908. évi április hó 7-ik napjának délelőtti 10 órájáig Ujvidék szab. kir. város tanácsi iktatójánál nyújtásuk be.

Az ajánlatokhoz bánatpénzüll a vállalati összeg 5%-ka csatolandó.

Vállalkozó köteles lesz a munkálatokat a felszólítás után azonnal megkezdeni és 15 nap alatt befejezni.

Ujvidék, 1908. évi április hó 4. napján,

A tvh. mérnöki hivatal vezetője:

Orbán Ignác s. k.,
műszaki tanácsos.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját előrhessen, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkro teszi arcborát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban), sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szepő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire se bízza, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenfélől kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szőpítőszer a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bórét, eltünteti a szepőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtakat, miteszort, arc- és kezvörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifju lesz s amellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit szappan 70 fillér és Margit poudér (fehér, rózsás és crème színben) 1 K. 20 fillér. — Ezen szerek mindögyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világon minden nagyobb gyógyszerárban, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad. — Főraktár Ujvidéken:

Grossinger Károly, Plavics Gábor, Vuits János gyógyszer. és Klein Oszkár droguistánál. 2-10.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult házisszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésével sülésképpen használt.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van esomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Bérbeadó irodahelyiség és raktárak.

A részben néhai Mártonfi Ábrahám önkösei, részben pedig a Raabstern testvérek csődtömeg tulajdonát képező, helybeli *Jemeri-ni-utca 7. szám* alatt levő házban egy nagy irodahelyiség és több raktár. 1908. évi május 1-től bérbeadó.

A helyiségek a hivatalos órák alatt 9-10 és 3-5-ig naponta megtekinthetők.

Közelebbi felvilágosítással szolgál

Rohonyi Gyula

ügyvéd mint a Raabstern testvérek cég csődtömeggondnoka.

1-1

Győzelmet

aratott minden létező kisebb világítási berendezés fölött gyönyörű fénye, olcsósága és veszélytelenségével a

„Brikettid-Fény“

Törvényileg Különleges rendszer kisebb Törvényileg védve. világítási berendezésekhez, védve.

szoba és házi központi telepek, szab. törvényileg védve minden kulturállamban. E házi világítás nélkülözhetlen villák, falusi lakok, pincék, kertek, gyárak, hordozható világítási berendezéseknél és autogen fém-hegesztési berendezéseknél.

Költségvetéssel s mindennemű felvilágosítással szolgál a

Saját „Brikettid-gyár”

Erzsébetfalván.

„Brikettid-Fény Társaság”

Központi irodája: Budapest, VI. Liszt-Ferenc-tér 9.

1-5 Solvens képviselők kerestetnek.

Szerencsés

összetétele és a felhasznált borok gondos megválogatása eredményezi általánosan elismert kitűnő minőségét.

KAPHATÓ:

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben. V.

3 UJ SZÓ ...
ALTVATER
GESSLER
BUDAPEST

GESSLER SIEGFRIED
JÄGERNDORF-BUDAPEST

GESSLER FÉLE VALÓDI
DANUBIUS
MUSTÁR

VALÓDI UDONSÁG

Tüdőbetegek, gyomor, bél, vesebetegségek, köszvényesek megmentője, a legegészségesebb üdítő aszfali ital

A MÁLNÁSI
Siculia
ARTÉZI GYÓGYVÍZ

KAPHATÓ MINDENÜTT

FŐ-**BRÁZAY KÁLMÁN** CZÉGNEL
RAKTÁR: BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 37/39.
Orvostanárok véleményei, használati utasítás minden üveghez van mellékelve

16676. szám. 1907. tkv.

Árverési hirdetés.

Sándorov Száva és társai végrehajthatóknak Kurucz Uros mozsori lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 300 korona, 800 korona és 1300 korona tőke követelése és járuléka kielégítése végett az 1881. évi LI. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a titeli kitalyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén levő a mozsori 243. számú telekkönyvi betétben Kurucz Uros (nős Teletin Máriaival) nevével felvett az A. I. 1-2. sor. 716.715. hrszamu 173 négyszögöl kert a beltelekben 81 összeírási számú ház és 162 négyszögöl udvar a Weiner és Klauer újvidéki bejegyzett cég utóajánlattevő által megajánlott 1210 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1908. évi május hó 11. napjának délután 3 órája Mozsor község házához kitűzetik.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul eladatni nem fog, hanem amennyiben ennél magasabb ígértet nem tétetik, az ingatlan az utóajánlattevő által fog kijelenteni.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1. napján 3333. szám a. k. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű eilsmervényt átsegáltatni.

Kelt Titelen, 1908. január hó 8. napján.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. albiró.

BUDAI KIRÁLY KESERÜVIZ

elsőrangú hashajtó

Kapható minden fűszerkereskedésben. Rendelésnek eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő forrása

Budapest - Kelenföld: Telefon 40-84.

Női bajok, aranyér, köszvény.

alhasi bántalmak, ált. vérbőség, májbajok és túlságos elhízás ellen páratlan hatással bír

otthoni használatra az

ERZSÉBET-SÓ,

mely 1 kg. dobozokban kapható drogériákban, gyógytárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az

ERZSÉBET-SÓSFÜRDŐ igazgatóság

Budapest - Kelenföld. Telefon 40-84.

14-14

Fillér 4 Fillér

A NAGY MOSÁS!

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS
PASZTILLAT használ!

Patyolat fehér lesz a fehérenemű!
Foltot vagy csikot nem csinál!
Artalmatlan, mert savmentes!
Gyorsan, teljesen oldódik a vízben.

URANOS-pasztila csak 4 fillér

és egy mosáshoz elég!

Minden drogériában és jobb fűszertüzletben kapható:

Mintadobozt = 10 drb pasztilla = 40 fillér

beküldése ellenében (bélyegekben is) küldenek:

HOCHSINGER TESTVÉRFK

vegyészeti gyár, Budapest, VI. kerület.

Újvidéken: Horváth Károly, Nenadovich Sándor és Ziegler

13-26

Ferenc urak.

2338. szám. 1908. végreh.

Árverési hirdetés.

Lederer Jenő újvidéki lakos végrehajtónak *Apits Néczka* urszentiváni lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 1200 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi november hó 15-től járó 6% kamatai, 122 kor. 30 fill. perbeli és végrehajtási, már megállapított, valamint jelenlegi 31 kor. 30 fillér és a még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az újvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság területén levő az urszentiváni 256. sz. betétben A. I. a. 689 690. hrszám 234. ö. i. számú házból *Apits Néczka* illető 5/12-ed részre 932 k., a 435. sz. betétben A. I. a. 748. 749. hrszám 310. ö. i. számú házból, 1406/1, 1626. 1649. 1650. 1651. hrszámú szántókból *Apits Néczka* illető 1/2. részre 2476 kor. a 769. szám betétben A. I. 1807/1. 1807/2. 1807/3. hrszám ingatlanokból *Apits Néczka* illető 3/24-ed részre 701 kor. az 1137. sz. betétben A. f. a. 2107/5. hrszám szántóra 1101 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Megjegyzzi a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság, hogy az urszentiváni 1131. számú betéti A. f. a. ingatlanra elrendelt árverés által a C. I. alatt özv. *Lázin Sztevánné, Noviczki Ágra* javára bekebelezett hasznélvezeti jog nem érintetik.

Ezen árverés megtartására határidőül az 1908. évi június hó 27. napjának délutáni 3. órája Urszentiván község házához tüzetik ki.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10 %-át, vagyis 70 k. 20 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 sz. a k igazságügymin. rend. 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság-nál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Újvidék 1908. évi március hó 17-én.

Saághy,
kir. törvényszéki bíró.

A legjobb kutyakalács volt és marad a **FATTINGER-féle KUTYA-KALÁCS**, mely az összes fajta tápszerek közül a legjobb összetételű és táperezű. — 50 kg. 23. — K. 5 kg. bérmentve 3.20 K.

FATTINGER-féle PUPPY-BISQUIT kölyök-kutyák részére 50 kg. 26. — K., 5 kg. bérmentve 3.50 K.

Árjegyzéket bérmentve küld.
FATTINGER'S PATENT HUNDEKUCHEN- UND GEFLÜGEL-FUTTER FABRIK, WIENER-NEUSTADT.
250-nél több elsődj. — A Fattinger-féle tápszert állatorvosi ellenőrzés mellett készüli.

Keresek

azonnali belépésre két ügyes fűszerkereskedő-segédet, helyi ügynököknek, vagy utazónak. *Magyar, német, szerb* nyelvismeret okvetlenül megkívánatik. 2—2

Ajánlatok, igények megjelölésével
KLEIN GÉZA, ZOMBOR, címre küldendők.

Kiadó lakás

4 utcai szoba, előszoba, konyha, éléskamra és pince 1-ső májusra.
Bővebbet Alkotmány-utca 15.

3—3

Főútlelet Ferenc József-tér 3. szám.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főtér, saját ház Pazar berendezés, látványosság. **Tetőfon 105.**

Fűszer, csemege, sajt, saját termésű bor, liqueur, pezsgő, déligyümölcs, tea, rum, conservek, bonbonok, gyümölcs, vadak, hideg felvágott, francia hizott poulard csirke, ásványvíz a legnagyobb választék és legfinomabb minőségben a lehető legolcsóbb áron.

Ozonnák és jourok részére hideg plattnik diszes elkészítését elvállaljuk.

☛ Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek. ☛

Mauthner-féle

főzelék vetemény és virág magvak megérkeztek, csiraképeségükért jótállunk.

Kékkő- raffia-háncs, ojtó-gummi és egyéb gazdasági cikk csakis legjobb minőségben, de legolcsóbb árban.

Vidéki rendeléseket ingyen csomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Kérjük üzletünk megtekintését, akár vétel nélkül is.

☛ Fióküzlet: II. Rákóczi Ferenc-utca. ☛

A legnagyobb

újvidéki könyvnyomda, amely minden munkát az összes szláv nyelveken kívül, **magyar, német, latin, görög** stb. nyelven

pontosan és a legmérsékeltebb árak mellett

végez, valamint a világ legnagyobb szerb **könyvkereskedése**, amely készleteinek értéke

☛ **500.000 K.** ☛

s amely minden nyelvű könyveket, zeneműveket, papírárut, blankettákat stb.

gyorsan és jutányosan szerez meg — eddig

Popovits M. Testvérek

tulajdona — most ugyanazon házban a piacon folytatja munkáját:

NATOSEVICS

5—5

tanítók részvénytársasága Újvidéken cég alatt.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testerőt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenben **„Roche” eredetű csomagolást.**

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerházaiban. — Ára üvegenként 4.— korona.